

Nepokupnij Anatolij (Anatolijus Nepokùpnas; 1932 kovo 18 Poltavoje, Ukraina, – 2006 spalio 24 Kijeve), ukrainų kalbininkas, poetas, filologijos m. dr. (1976), prof. (1991), Ukrainos MA narys korespondentas (1988), Latvijos MA užsienio narys (2004). 1955 baigė Kijevo u-tą; 1955–58 šio u-to aspirantas. Nuo 1961 dirbo Ukrainos MA Kalbotyros i-te. Išleido knygą „Arealiniai baltų ir slavų kalbinių santykių aspektai“ (*Ареальные аспекты балто-славянских языковых отношений*, Киев, 1964); ją 1965 Vilniuje apgynė kaip pirmąją disertaciją. Baltų ir slavų kalbų ryšius nagrinėjo ir filol. m. daktaro disertacijoje, kuri taip pat buvo apginta Vilniuje ir išleista atskira knyga „Baltų ir šiaurės slavų kalbiniai ryšiai“ (*Балто-севернославянские языковые связи*, Киев, 1976). Parašė populiarią knygą „Baltai slavų giminaičiai“ (*Балтійські родичі слов'ян*, Київ, 1979; lietuvių kalba 1983, vertė Bonifacas Stundžia). Su kitais parengė (leidinių atsakingasis redaktorius) knygas „Bendroji germanų ir baltų bei slavų kalbų leksika“ (*Общая лексика германских и балто-славянских языков*, Киев, 1989), „Germanų, baltų ir slavų lyginamosios semasiologijos apybraižos“ (*Очерки по сравнительной семасиологии германских, балтийских и славянских языков*, Киев, 2005). Kalbotyros periodiniuose leidiniuose ukrainų, rusų, lietuvių kalbomis paskelbė straipsnių apie ukrainų ir kitų slavų kalbų lituanizmus, baltų ir slavų geografinius terminus ir toponimus, jotvingių kalbos problemas, apie įvairias bendras baltų ir slavų kalbų ypatybes (*Мовознацтво* 6, 1968; 3, 1969; 6, 1970; *Blt.* 6(1), 1970; 7(1), 1971; 1 priedas, 1972; 23(1), 1987; *ABSI* 9, 1976; *LKK* 37, 1997 ir kt.), surado slavų kalbose skolinių iš prūsų kalbos (*Blt.* 9(2), 1973; 10(2), 1974). Paskelbė straipsnių prūsų kalbos leksikos klausimais (*Colloquium Pruthenicum Secundum* 1998; *Blt.* 37(1), 2002; *Б.-с. уссл.* 15, 2002 ir kt.). Parašė esė apie Tarasą Ševčenką „Baltiški pragiedruliai“ (*Балтійські зорі. У Вільні, городі преславнім...*, Київ, 1989). Mokėjo lietuvių ir latvių kalbas, pažinojo šių tautų kultūrą, literatūrą. Išvertė į ukrainų kalbą lietuvių ir latvių grožinės literatūros kūrinių. Apie lietuvių literatūrą parašė straipsnių ukrainų enciklopediniams leidiniams. Yra skaitęs paskaitų Vilniaus, Šiaulių u-tuose. Dalyvavo baltistikos problemoms skirtose konferencijose.

L: Sabaliauskas A. *Lietuvių kalbos tyrinėjimo istorija* 2, Vilnius, 1982, p. 135–137; Sabaliauskas A. Nuo Poltavos iki Smaliečių. *Kultūros barai* 12, 1985; Stundžia B. Sudie Ukrainos baltistikos ažuolui. *Kultūros barai* 11, 2006; Vidugiris A. Įžytaus baltisto netekus. *GK* 11, 2006; Топоро В. А. П. Непокупному – 70 лет. *Б.-с. уссл.* 15, 2002; Тараненко А. Анатоли Павлович Непокупний. *ABSI* 30, 2006. A. S.

Lietuvių kalbos enciklopedija, sudarė Kazys Morkūnas, Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008, p. 369–370.